

Grundlovssagen kun kan reddes paa den Maade, tage Kommunevalget, og vi, der holder paa Kommunevalget, vil under lignende Vilkaar tage Aldersgrænsen. Saaledes gaar det ogsaa med det andet. Paa de underordnede Punkter splitter vi os ikke og paa Hovedpunktet endnu mindre. Jeg gad se den Venstremand, som, naar det kommer til Stykket, gaar fra paa det Punkt. Jeg tror det ikke.

Men en af Højres største Fejl i denne Sag er unægtelig, at det undervurderer selve de naturlige konservative Kræfter i Befolkningen. Der er for de Konservative ingen Grund til at frygte saa meget for Valgretsprivilegiernes Bortfalden. Der er jo i Almindelighed blandt Menneskenes Børn sørget for, at Træerne ikke vokser ind i Himlen. Og særlig i dette Land er der ved Ejendomsfordelingen og ved Folkets naturlige, jævne, rolige Sindelag givet de bedste, ja de eneste holdbare Garantier for, at vi ikke vikler os ind i noget, der kunde kaldes vildt omstyrtende Politik paa noget Omraade. Det vil ikke ske. Og det vil ske mindre og mindre, jo mere man stoler paa det, jeg kalder de naturlige konservative Muligheder, som der er at bygge paa i selve Befolkningen. Hvorfor vil man ikke høre paa det Ord, som en af de Mænd, Højre sætter højt, og som jeg er vis paa, de om faa Dage med Stolthed vil fejre i deres Foreninger — og med Rette finder jeg —, Carl Ploug, har sagt paa den grundlovgivende Rigsforsamling, den Gang Spørgsmaalet var om almindelig Valgret, den Gang man fra anden Side vilde have en kunstig Skranke, at der skulde gives Særrettigheder for dem, der havde noget, om det end var saa lidt, at man gik ned til 2 Skæpper Hartkorn: Vil man udsætte Formuen for Fare, sagde Ploug, da skal man gøre Formuen privilegeret, thi derved bliver den forhadet. Men hvis man fra konservativ Side bygger paa de naturlige konservative Muligheder, der er i den danske Befolkning, hvis man uden at omgærde sig med Privilegier — der gør Sagen og Partiet forhadet — vil søge en naturlig Forhandling med dem i andre Partier, der lige saavel som Højre kan have konservative Tilbøjeligheder — og de findes i alle Partier, der findes endogsaa konservative Socialdemokrater, hvad jeg har haft Lejlighed til at iagttage —, hvis man vil bygge sine Forhaabninger paa dette ganske naturlige Grundlag, som findes paa det ene og andet Omraade, næsten i hver dansk

Mand og Kvinde, skal man se, at man kommer meget, meget videre.

Saa gaar vi til Forhandlingen om Finansloven og om de andre Love, som vi i denne Samling skal drøfte ved Siden af den store Forfatningssag. Hele denne Forhandling, baade om Finansloven og om de andre Love, vil uvægerlig staa i Forfatningssagens Tegn, og hvad der fremkommer, det være sig fra Regeringen eller fra Rigsdagen, vil alt ses i Lyset af Forfatningssagen, alt ses under den Synsvinkel: vil det gavne, eller vil det skade Forfatningssagen? En Del af det er ganske neutralt overfor Forfatningssagen, men en Del af det, vi kommer til at forhandle om paa Finansloven og de andre Love, kan, naar det tages forkert, komme til at gribe forstyrrende ind i Forfatningsforhandlingen og formørke dens Udsigter. Jeg har den Tro, at der ikke vil blive set derpaa med Gunst fra den store Befolkningens Side, hvis alvorlige og oprigtige Villie det er at gennemføre Forfatningsforandringen paa den almindelige Valgrets Grund. Alt, hvad der sker i denne Samling, i den almindelige Lovgivnings Arbejde og i Arbejdet paa Finanslovgivningen, skal staa tjenende overfor den store Sag, skal bidrage sit til dens Fremme.

K. M. Klausen: Sammenligner man de politiske Forhold nu med Forholdene, som de var for 4 Aar siden, den Gang de Radikale, om jeg maa bruge det Udtryk, kom til Magten, vil man se, at der er meget store Forskelligheder. Den Gang var det radikale Parti betydeligt mindre, end det er i Øjeblikket, og overfor den radikale Regering stod en stærk Sammenlutning af Venstre og Højre, der her i Tinget udgjorde et stærkt Flertal, af hvis Naade og Langmodighed den radikale Regerings Liv var afhængigt. Denne Alliance er nu brudt; i hvert Tilfælde er Venstre og Højre, som den Gang sluttede sig sammen, et Mindretal her i Salen, som ikke er i Stand til at styrte noget Ministerium. Da den radikale Regering dannedes for 4 Aar siden, gik den ind til en fortvivlet økonomisk Situation: Statskassens Bund var skrabet, og en af Regeringens første Handlinger var at fremkomme med Anmodning om Lov til at stifte et Veksellaan paa 16 Mill. Kr. og saa endda tillige oplyse for Rigsdagen, at om faa Maaneder vilde disse Penge være opbrugte og nyt Laan nødvendigt, blot for at man kunde klare de daglige løbende